



Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

VÝVOJ, PŘÍPRAVY A REALIZACE NÁVRHŮ DIGITÁLNÍ DANĚ

Ing. Aleš Rod, Ph.D.

Ing. Michael Fanta

Matěj Opatrný MSc., Ph.D.

PRAHA / 18. 1. 2022

Projekt Rozvoj národního, odvětvového a regionálního sociálního dialogu v ČR je financován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost a státního rozpočtu České republiky.

Projekt realizuje Svaz průmyslu a dopravy České republiky spolu s Českomoravskou konfederací odborových svazů.



Obsah studie

1. Úvod
2. Digitální služby ve světě
3. Návrh digitální daně na úrovni EU
4. Návrhy digitální daně dle jednotlivých zemí
5. Charakteristika stávajícího návrhu OECD
6. Závěr



Pozadí vzniku Digital Service Tax (DST)

- **Digitální transformace je spojena s řadou velmi důležitých socioekonomických dopadů.**
 - Mezinárodní firmy působící v digitálním prostředí mohou své podnikatelské aktivity provozovat bez jakékoliv fyzické přítomnosti a přidanou hodnotu generují především skrze svá nehmotná aktiva.
 - Současná platná mezinárodní daňová pravidla neodpovídají aktuálním digitálním trendům a vývoji moderní globální ekonomiky.
- **Digitální služby představují pro společnosti velmi významný zdroj příjmů.**
 - Nesouladu mezi počtem uživatelů a tvorbou zisku z digitálních služeb.
 - Severní Amerika -> 11 % všech uživatelů internetu, obchod s digitálními službami zde tvoří až 37% veškeré přidané hodnoty v tomto odvětví.



Reakce EU

- **Evropská komise představila dva vlastní návrhy na zdanění vybraných digitálních služeb.**
 - Základ daně: příjmy plynoucí z on-line reklamy, sběru, ukládání, analýzy a prodeje dat, poskytování místa pro digitální obsah
- **Reforma pravidel pro zdaňování digitálních aktivit firem**
 - „**Podstatná digitální přítomnost**“ (Significant digital presence) - Příjmy vyšší než 7 milionů euro v daném členském státu, více než 100 tisíc uživatelů ročně, více než 3000 online smluv s jinými firmami
- **Prozatímní digitální daň**
 - Zdaněny měly být firmy z celosvětovými příjmy nad 750 milionů EUR a zároveň příjmy v EU nad 50 milionů EUR. **Podle odhadu Evropské komise by takováto daň při sazbě 3 % generovala kolem 5 miliard euro ročně.**
- Protireakce USA, přijetí návrhu OECD

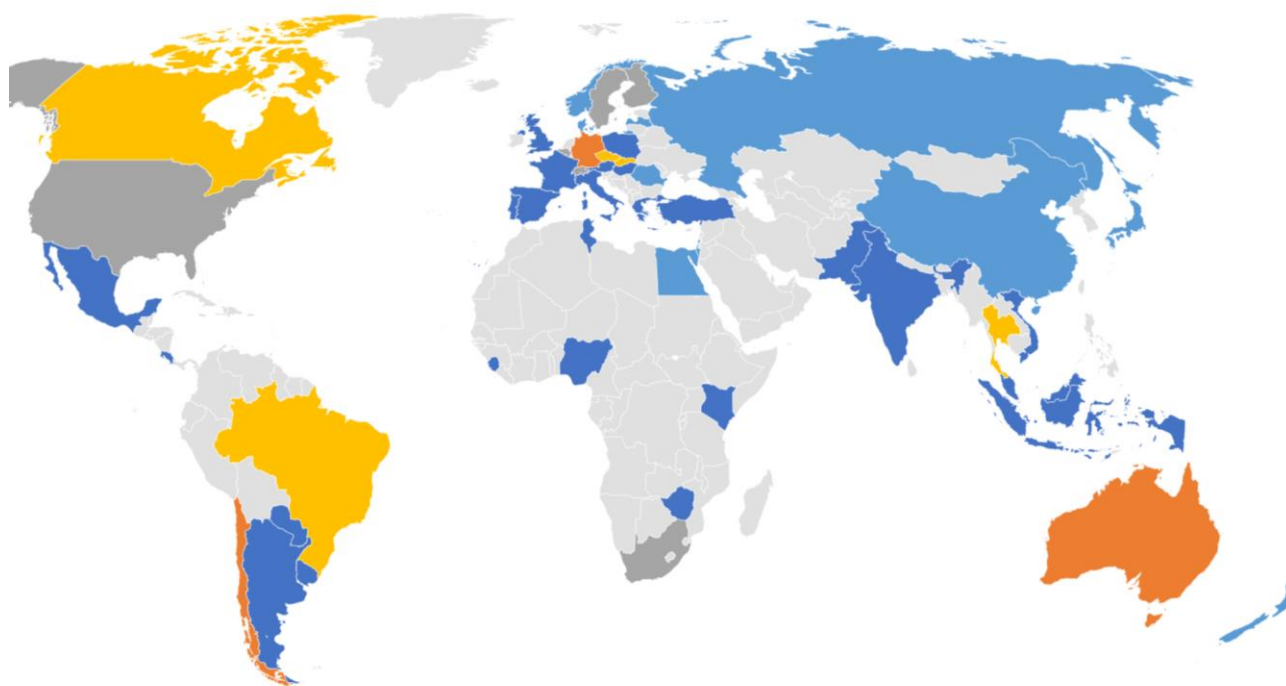


Návrhy DST dle jednotlivých zemí

- Obecně se **výše zdanění (či jeho návrh) pohybuje mezi 2 % až 5 %** zdanitelného základu za digitální služby.
- Definice zdanitelného základu se mezi jednotlivými návrhy liší, avšak zpravidla jej tvoří příjmy z reklam na digitálním prostředí, příjmy z prodeje dat a příjmy z digitálního tržiště.
- **Zavedení vlastních návrhů s sebou neslo určitá rizika**, např. v podobě odvetné reakce od USA - šetření dle oddílu 301 obchodního zákona: Rakousko, Brazílie, Česká republika, EU jako celek, Indie, Indonésie, Itálie, Španělsko, Turecko, Spojené království
- **21. října 2021 došlo k dohodě mezi USA na straně jedné a Rakouskem, Francií, Itálií, Španělskem a Spojeným královstvím na straně druhé.**
 - V rámci společného ustanovení bylo dohodnuto, že tyto evropské státy mohou vůči americkým firmám i nadále uplatňovat svá současně platná jednostranná opatření v oblasti digitální daně bez rizika sankcí ze strany USA, a to až do momentu implementace prvního pilíře v rámci globálního řešení OECD.



Úroveň návrhu DST dle jednotlivých zemí



Přijaté (26)

Čekání na glob. (7)

Záměr (10)

Odmítnutí (3)

Návrh (5)

Zdroj: KPMG (2021)



Návrhy DST – očekávané přínosy

- Návrhy jsou velmi heterogenní, nelze tedy jednoznačně srovnávat níže uvedené roční přínosy:

Stát	Očekávaný roční výnos
UK	300 mil. GBP
Francie	375 mil. EUR
Itálie	708 mil EUR
Španělsko	546 - 968 mil EUR
Rakousko	25-30 mil EUR
Polsko	4 mil EUR
Nový Zéland	30-80 mil NZD
Lotyšsko	17-30 mil EUR
Kanada	600 mil CAD
ČR	1,2 – 5,4 mld. Kč



OECD/G20 Inclusive Framework

- Při absenci mnohostranného konsenzu ohledně DST se mohou jednostranné daňové politiky vzájemně křížit nebo si dokonce odporovat.
- **OECD proto představila dvou-pilířový systém, který má nejasnosti a výzvy vyřešit implementací jednotného globálního systému zdanění.**
- Dle nejnovějších zpráv ze strany OECD vyústila dlouholetá systematická práce v určitý konsenzus, na kterém se v říjnu 2021 shodlo 136 zemí, jež reprezentují více než 90 % světového HDP.



Časový sled událostí

- **2015** - Finalizace analytického reportu s názvem „*Adressing the Tax Challenges of the Didital Economy*“ který upozorňuje na klíčové výzvy a dopady související s rozvojem digitálních technologií
- **2017** - První kolo veřejné konzultace, sběr připomínek a návrhů
- **2018** - Zveřejnění průběžné zprávy s názvem „*Tax Challenges Arising from Digitalisation – Interim Report 2018*“, která navazuje na analytický materiál z roku 2015 a zapracovává první připomínky.
- **2019** – Představení návrhů 1. a 2. Pilíře., veřejné konzultace
- **2020** - Aktualizace a zveřejnění dokumentů s názvem „*Report on Pillar One Blueprint*“ a „*Report on Pillar Two Blueprint*“ které představují draft aktualizovaných návrhů obou pilířů se zapracovanými připomínkami z již proběhlých veřejných konzultací
- **2021** - 136 států se shodlo na podobě finálního návrhu 1. a 2. pilíře.
- **2022** – Implementace 1. Pilíře
- **2023** – Implementace 2. Pilíře



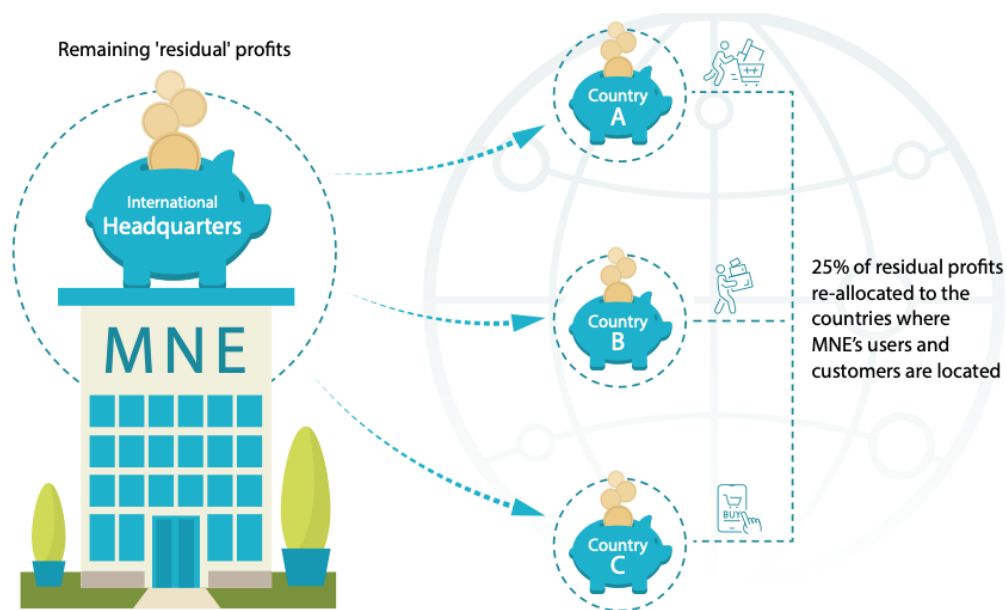
1. Pilíř - Přerozdělení daňových práv

- **Cílem je zajistit spravedlivější rozdělení zisků a daňových práv mezi jednotlivé tržní jurisdikce.**
 - Přerozdělit se mají některá daňová práva nadnárodních společností z domovských zemí na trhy, kde provozují podnikatelskou činnost a dosahují zisků, bez ohledu na to, zda jsou v dané tržní jurisdikci firmy fyzicky přítomny.
- **Klíčovým aspektem je stanovená hranice hodnoty celkového globálního obratu společnosti.**
 - Dle aktuální podoby návrhu je hranice globálního obratu stanovena na **20 mld. EUR a míry ziskovosti vyšší než 10 %** (vyjádřeno jako zisk před zdaněním/výnosy).
 - Hranice globálního obratu má být snížena na 10 mld. EUR a to po sedmi letech od implementace legislativy.



1. Pilíř - Přerozdělení daňových práv

- Mechanismus prvního pilíře má mezi jednotlivé tržní jurisdikce přerozdělit přibližně 25 % reziduálních firemních zisků.
- **Jednotlivé tržní jurisdikce si tedy mají ročně přerozdělit daňová práva na více než 125 mld. USD dodatečných zisků.**





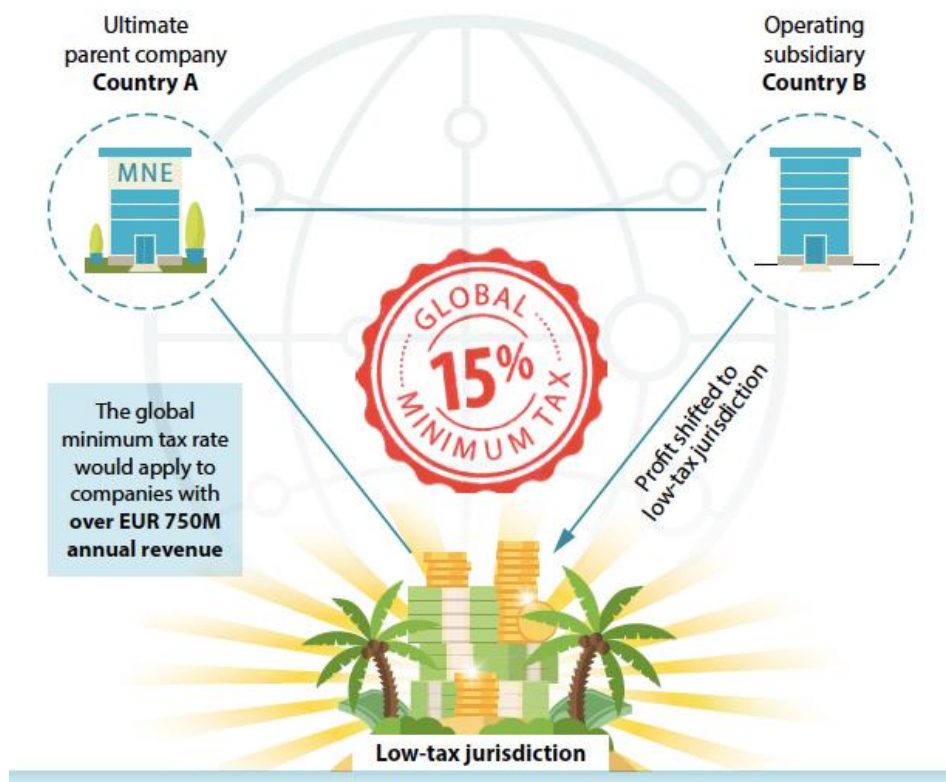
2. Pilíř - Globální mechanismus zabráňující narušení daňového základu

- **Mechanismus zavádí celosvětovou minimální sazbu daně z příjmů právnických osob a to ve výši 15 %.**
- Obecně se vztahuje na skupiny nadnárodních podniků a jejich dceřiné společnosti, které jsou povinny sestavovat konsolidované finanční uzávěrky a které mají roční tržby vyšší než **750 milionů EUR.**



2. Pilíř - Globální mechanismus zabraňující narušení daňového základu

- Cílem druhého pilíře je zabránit přesouvání zisků do jurisdikcí s relativně nižší nebo nulovou daňovou zátěží.
- **V případě, že bude celosvětově zavedena minimální sazba daně ve výši 15 %, lze očekávat dodatečné inkaso v přibližné výši 150 mld. USD ročně.**





ARGUMENTY PRO

- Dochází k rozsáhlé digitalizaci napříč všemi odvětvími ekonomiky a stávající daňové předpisy tento vývoj nereflktují a nemohou tedy pružně reagovat.
- Jednostranné daňové předpisy mohou být diskriminační vůči největším tržním hráčům. Globální společný systém těmto rizikům předchází.
- Jednostranné daňové předpisy mohou v krajní situaci vést až k obchodním válkám mezi jednotlivými státy.
- Současný návrh OECD řeší tuto oblast komplexně, zabraňuje případnému dvojímu zdanění a přesně definuje jaké firmy budou předmětem daně.
- Významné zvýšení inkasa daně globálně znamená více finančních prostředků pro jednotlivé vlády.
- Návrh OECD představuje mechanismus zdanění, který nevyžaduje fyzickou přítomnost dané firmy v dané tržní jurisdikci.
- Návrh OECD dále řeší otázku přesouvání zisků.

ARGUMENTY PROTI

- Jednotná sazba daně může výrazně omezit daňovou konkurenci mezi jednotlivými státy.
- Omezení možnosti konkurovat nižší daňovou sazbou může negativně dopadnout především na relativně menší ekonomiky, pro které je možnost daňové konkurence jedním z hlavních lákadel zahraničních firem.
- Dodatečná daňová zátěž může zpomalit kýžený návrat k růstovým hodnotám v kontextu ekonomické nejistoty způsobené pandemií COVID-19.
- Negativní dopad na ziskovost dotčených firem.
- Riziko administrativních a jiných bariér při implementaci jednotného systému do národních legislativ.
- Daň má být počítána na základě výnosů, nikoliv zisku.



Předpokládané dopady návrhu OECD

- Výpočet vychází ze studie OECD z roku 2020, která nabízí „ex-ante“ vyhodnocení několika variant podoby digitální daně.
- Rozsah studie OECD je velmi široký, neboť zahrnuje více než 200 jurisdikcí, včetně všech 137 aktivních členů OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS
- Datovou základnu pro výpočty tvořily databáze (Country by Country Report) CbCR, ORBIS, OECD AMNE a Analytical AMNE. Následně byla použita data ohledně přímých zahraničních investic za účelem výpočtu zisků společností.



Předpokládané dopady návrhu OECD

	ODHADOVANÉ GLOBÁLNÍ DAŇOVÉ ZISKY	V % CELOSVĚTOVÝ CH PŘÍJMŮ Z DANĚ PRÁVNICKÝCH OSOB
PILÍŘ I	<i>Celkem Pilíř I</i>	0,2 %-0,5 %
PILÍŘ II	Přímé zvýšení příjmů	0,9 %-1,7 %
	Další zisky díky sníženému přesunu zisků	0,8 %-1,1 %
	<i>Celkem Pilíř II</i>	1,7 %-2,8 %
CELKEM PILÍŘ I A PILÍŘ II		1,9 %-3,2 %

50-80 mld.
USD ročně



Předpokládané dopady návrhu OECD dle jednotlivých zemí

ZEMĚ OECD	DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY (DPH) 2018 (MIL. USD)	DAŇ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB 2018 (MIL. USD)	DAŇOVÝ PŘÍNOS Z OECD NÁVRHU DIGITÁLNÍ DANĚ (MIL. USD)
ZEMĚ S PŘIJATÝMI PRÁVNÍMI PŘEDPISY		↓(SEŘAZENO)	1,9 % Z DPPO
VELKÁ BRITÁNIE	198 273	75 084	1 427
FRANCIE	197 500	58 482	1 111
MEXIKO	46 111	42 226	802
ITÁLIE	129 012	38 871	739
ŠPANĚLSKO	93 531	35 024	665
TURECKO	37 211	16 255	309
RAKOUSKO	34 602	12 321	234
POLSKO	47 836	12 273	233
PORTUGALSKO	21 080	8 027	153
ŘECKO	18 039	4 718	90
MAĎARSKO	16 520	2 116	40



Předpokládané dopady návrhu OECD dle jednotlivých zemí

ZEMĚ OECD	DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY (DPH) 2018 (MIL. USD)	DAŇ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB 2018 (MIL. USD)	DAŇOVÝ PŘÍNOS Z OECD NÁVRHU DIGITÁLNÍ DANĚ (MIL. USD)
ČEKÁNÍ NA GLOBÁLNÍ ŘEŠENÍ			
USA	886 934	205 774	3 910
ŠVÝCARSKO	22 151	22 591	429
ŠVÉDSKO	51 822	15 815	301
FINSKO	25 209	7 005	133
NÁVRH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ/VEŘEJNÁ KONZULTACE			
KANADA	77 438	64 625	1 228
ČESKÁ REPUBLIKA	18 826	9 020	171
SLOVENSKO	7 456	3 473	66
ODMÍTNUTÍ VEŘEJNÉHO OZNÁMENÍ/NÁVRHU			
NĚMECKO	277 829	84 837	1 612
AUSTRÁLIE	48 860	79 736	1 515
CHILE	23 360	13 897	264



Dopady návrhu OECD - shrnutí

- U velké většiny zemí dosahuje daňový přínos z návrhu OECD v řádu nízkých jednotek procent daně vybrané v rámci DPH.
- Například v případě České republiky je tento poměr 0,9%, tedy odhadovaný přínos z návrhu digitální daně OECD dosahuje výše 171mil. USD, kdyžto na DPH vybrala ČR 18 826mil. USD.
- Odhaduje se, že kombinované zvýšení příjmů z obou pilířů by bylo v podstatě podobné – jako podíl na současných příjmech z CIT – v jurisdikcích s nízkými, středními a vysokými příjmy. Jinými slovy se navrhované řešení jeví jako pareto optimální.



Ing. Aleš Rod, Ph.D.

Ředitel výzkumu

CETA – Centrum ekonomických a tržních analýz, z.ú.

Jungmannova 26/15, Praha, Česká republika

ales.rod@eceta.cz

www.eceta.cz